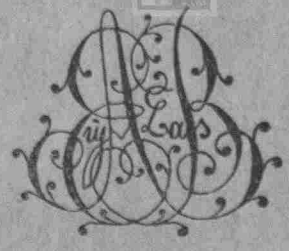

1972

ΤΟ ΘΑΥΜΑ
ΤΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΕΠΙΚΑΙΡΟΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Ε. ΒΛΑΣΤΟΣ
ΓΑΛΑΤΑ, ΚΟΥΛΕ-ΚΑΠΟΥ, ΑΡ. 693

1912

ΑΠΟ ΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΜΑΣ

Λίαν προσεχῶς (μὲ τὸ νέον ἔτος) ἀρχόμεθα τὴν ἔκδοσιν Εἰκονογρα-
φημένων Μυθιστορημάτων εἰς καθημερινὰ φυλλάδια ἕκ 16 σελίδων ἀντὶ
παράδων δέκα (10). Τὸ πρῶτον ποῦ θὰ ἐκδόσωμεν εἶνε :

« Η ΠΑΛΗ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ »

Παῦ ἡμῶν καὶ παρὰ τοῦ Πρακτ. ἠφημερίδων πωλεῖται : Ασπασία, Κλεοπάτρα, Θεοδόρα
ἱστορικὴ μελέτη ὑπὸ Ἐφ. Οὐραϊ, τόμος κορυφαίος ἕκ σελ. 200, ἀντὶ γροσίων 3.

— Μορκεσία, εἶπεν ὁ Γεράλδης, κάμπιων τὸ γόνυ ἐνώπιον αὐτῆς,
συγχωρήσατέ μοι διότι οὕτως προσέβαλον !

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (ΔΙΗΓΗΜΑ ΕΠΙΚΑΙΡΟΝ)

ΚΤΟ παραμονή τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Πρὸ δύο ἡμερῶν τρικυμία
δεινὴ, μαστίσασα καὶ παράλια καὶ βουνὰ τῆς χθαμαλῆς νήσου
Σ..., ἐν ἣ εὐρισκόμεθα, εἶχεν ἐξατμίσει ὄλην τῆς τὴν ὀρμὴν εἰς
ἀφροὺς καὶ βίαν ἀνέμων ἀνταγωνιζομένων, καὶ ἤδη σχετικὴ τις
γαλήνη, οἷα ἐν χειμῶνι ἦτο δυνατὴ, ἐπεκράτει, παρέχουσα φαιδροτά-
την ὄψιν εἰς τὸν πρὸ τοῦ χωρίου εὐρύκολπον λιμένα, ὅπου, ἱκανὰ δια-
χειμάζοντα πλοῖα, ἐπανεπαύοντο μὲ γυμνοὺς τοὺς ἰστούς. Αἱ πρὸ τοῦ
λιμένος μικραὶ νησίδες, ὡς νήσοι γιγαντώδεις, ἐπεκάθηγον, σταματή-
σασαι ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἡρέμα κινουμένων κυμάτων, τὰ δὲ κατάντικρυ
βουνὰ τῆς Εὐβοίας, ἀνακαθαρθέντα ἀπὸ τῶν νεφῶν, ἐπεδείκνυον ὄλην
τὴν λάμψιν τῆς χιόνος των, διακρινομένης πάντοτε τῆς τριγωνικῆς
Δίφρουο διὰ τὴν στίλβουσαν λευκότητά της. Ἡ θάλασσα, ἀποσυρθεῖσα
τῆς ἀκτῆς εἰς ἀπόστασιν ἱκανῶν μέτρων, ὡς συμβαίνει ὅτε ἐπικρατοῦσι
βόρειοι ξηροὶ ἀνεμοὶ, ἐπέδειξε μίαν εὐωδιάζουσαν καὶ καθαρὰν παρα-
λίαν, συγκεκροτημένην ἀπὸ ποικίλα τὸ χρῶμα καὶ τὸν σχηματισμὸν
λιθάρια, ἀπαστράπτοντα ἐκ τῆς λειότητος, ἀπὸ ξηρὰ κελύφη ὀστρεϊ-
δίων, πεταλίδων καὶ ἀχιβάδων, πάλλευκα ἢ μὲ ὑποπρασίνους κ' ἐλαφρῶς
ροδίνους χρωματισμούς, ἅτινα, ἐσπαρμένα ἐπὶ τῆς ἐπιμόνως ὑπὸ τῶν
κυμάτων ξεπλυθείσης ἄμμου ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἀπετέλουν εὐμορφον τῆς
ἀκτῆς κόσμημα, ἥτις, ἐνόμιζες, ἐστολίσθη, ἵνα πανηγυρίσῃ καὶ αὐτὴ
τὴν ἑορτὴν τοῦ προσφιλοῦς Ἁγίου. Πρόσθετε τὰ λοιπὰ ἄλλα θραύσματα

ποικίλων ἀγγείων καὶ κεραμίνων σκευῶν, ὡραία, ὑπὸ τῆς θαλάσσης τορνευμένα, τὰ μωσχοβολοῦντα θαλάσσια φύκη, τὰ ἄλλα ἐκεῖνα ξύλινα τεμάχια ἀπὸ ναυαγίων ἢ τοὺς ξηροὺς καὶ ἀποφυλλισμένους κλαδί-σκους, ἅτινα τόσον δεξιῶς γνωρίζει σύμμετρα νὰ κατασκευάζῃ τὸ ἄγριον κῦμα, ἕως οὐ τίς οἶδεν ἐκ τίνος θαλασσίου βάρους τὰ ἐξαγάγῃ ἐκεῖ, ἐξακολουθοῦν ἀκόμη νὰ τὰ κτυπᾷ μὲ τὸν φλοισβόν του, καὶ ἔχεις πλήρη τὴν ἀκτινοβολίαν τῆς παραλίας εἰκόνα μετὰ τὴν τρικυμίαν. Ἄλλὰ τὸ ὡραῖον θέαμα δὲν διαρκεῖ πολὺ. Ὅλα τὰ ὡραία θεάματα δὲν διαρκοῦσι πολὺ. Μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθωσιν αἱ φαιδραὶ συντροφίαι τῶν παιδίων, ἅτινα φωνάζοντα μετὰ τινος ἀρμονίας, ἰδιοφυοῦς «'ς τὸ γυαλό, 'ς τὸ γυαλό», θὰ διασκορπισθῶσι μὲ λασπώδη τὰ πλείστα ὑποδήματα ἐπὶ τῶν ἀκτινοβολούντων ἐκείνων ἀντικειμένων τοῦ αἰγιαλοῦ καὶ θὰ καταστρέψωσι τὴν ὡραίαν ἐκείνην πολύχρωμον εἰκόνα, ἀνασκαλίζοντα ἐν τῇ ἄμμῳ νὰ εὔρωσι τάχα τὰ «μυτάκια τῆς Παναγίας», ἐπιμελῶς ἀπεξεσμένας κορυφὰς κογχυλίων, ἢ τὰ ὡραία ἐκεῖνα γουρουνάκια, ὁστρακόδερμα μικρὰ μὲ δύο μελανὰ σημεῖα ἔμπρὸς ὡς ὀφθαλμοῦς, μὲ ἐρυθρωπὴν καμπυλωτὴν ὡς χοίρου ράχιν καὶ μὲ λευκὴν ἀπεσχισμένην κοιλίαν, ἐκδράσματα περίεργα τοῦ ὀργίλου πόντου.

Ὁ ἥλιος ἀνατείλας λαμπρὸς μὲ ὑποθέρμους ἀκτίνας, ἐφώτιζεν ὄλας τὰς οἰκίας τῆς μεσημβρινῆς πολίχνης, ἣτις ἐφαίνετο ἐνδεδυμένη τὴν ἐορτάσιμόν της ὄψιν. Αἱ πλείστα αὐτῆς οἰκίαι, νεωστὶ ἐπιχρισθεῖσαι δι' ἀσβέστου, ἔλαμπον, φεγγοβολοῦσαι εἰς τοῦ ἡλίου τὸ ἀκτινοβόλημα, τὰ δὲ φύλλα τῶν θυρίδων καὶ θυρῶν, καλῶς πλυθέντα ἢ χρωματισθέντα, ἐφάνοντο ὡς καινουργῆ εἰς καινουργεῖς οἰκίας. Ὁ Ἅγιος Νικόλαος εἶνε ἢ τρυφερωτέρα τῶν νησιωτικῶν ἐορτῶν. Δὲν ὑπάρχει σχεδὸν οἰκία ἐν τῇ νήσῳ Σ. νὰ μὴ ἔχη καὶ ἓνα ναύτην, καὶ δὲν ὑπάρχει ναύτης νὰ μὴ ὀνομάζεται Νικόλαος. Ἐννοεῖται τώρα ποῖα εὐχάριστος κίνησις ἐν τῷ χωρίῳ θὰ προσημαίνῃ τὴν ἡμέραν τῆς παραμονῆς τὴν φθάνουσαν πνήγυριν, ὅτε οἱ ἐορτάζοντες οἴκοι ἀμιλλῶνται εἰς τὴν καθαριότητα καὶ τὴν καθόλου διάταξιν τῶν πραγμάτων, δι' ὧν θὰ φανερώσωσιν, ὅτι ἐορτάζουσι.

* *

Παρήλθεν ἤδη ἡ μεσημβρία. Οἱ ἱερεῖς, καλοενδεδυμένοι καὶ πρόσχαροι, μετέβαινον εἰς τοὺς ναοὺς ἑνωρὶς διὰ τὸν ἑσπερινόν. Αἱ γυναῖκες ἐπέστρεφον ἤδη ἀπὸ τοῦ κλιθάνου, κομίζουσαι μὲ χαρὰν τὰ ἐτοιμα-

σθέντα μεγάλα ἐκεῖνα πρόσφορα, τὰ ὅποια, μετὰ τόσης ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ δεξιότητος ζυμωθέντα, εἶτα δὲ ψηθέντα, ἅμα σημάναντος τοῦ ἑσπερινοῦ, θὰ κομισθῶσιν εἰς τὸν ναόν. Αἱ κόραι ἄσπρισαν ἤδη καὶ τὸ κατώφλιον τῆς θύρας, ἔρριψαν διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ὑποδημάτων λάσπην χονδρὸν σκουτί, ἀπὸ ἐκεῖνα, ἐντὸς τῶν ὁποίων θλίβουσι τὰς ἐλαίας εἰς τὰ ἐλαιοπιστήρια, καὶ εἰσῆλθον νὰ διασκευάσωσιν ἐορταστικῶς καὶ τὰς αἰθούσας. Ἀργότερον ἀκόμη αἱ μητέρες, ἀποκτήσασαι καλῆ μοῖρα τὸ πολυάσχολον ἐκεῖνο τῆς πενθερᾶς ὕψος, φαιδραὶ, ὥστε νὰ γελῶσι σχεδόν, καμαρώνουσαι, ὥστε νὰ βαδίζωσι σιγὰ-σιγὰ, ἐκόμιζον ἀπὸ τοῦ κλιθάνου πάλιν ἐπὶ παμμεγίστων σινίων τοὺς μπικλαβάδες, τὰ εὐώδη χορταστικὰ ἐκεῖνα νησιωτικὰ γλυκύσματα, προωρισμένα «γὰ τὸν γαμπρό», ὅστις εἰς ὄλα τὰ ταξίδια καὶ εἰς ὄλας τὰς τρικυμίας ὄνειρεῖται αὐτὴν τὴν εὐφρόσυνον ἡμέραν, ὅτε, ἀρραβωνισμένος, νὰ εὐρεθῇ εἰς τὴν νῆσόν του καὶ νὰ εἴπῃ εὐχαριστημένος εἰς τὴν γραίαν μητέρα του, δακρύνουσαν ἐκ τῆς χαρᾶς: «Φάγε, μάνα, μπικλαβὰ ἀπὸ τὴν νύφη». Ὀλόκληρον λοιπὸν τὸ χωρίον εὐρίσκετο εἰς αὐτὴν τὴν ἀτελεύτητον προετοιμασίαν τῆς ἐορτῆς, ὅτε νομίζει τις, ὅτι ὄλα τὰ ἔχει, καὶ ὄλα λαίπουν· καὶ μόνον ὁ πράκτωρ τῆς Ἀτμοπλοικῆς, ὑψηλὸς καὶ ξηραγγινὸς τις διοπτροφόρος, ἀναιδοκαταβαίνει εἰς τὴν παραλίαν, διότι περιεμένετο τὸ καθυστερῆσαν ἀτμόπλοιο.

* *

Πλὴν ὄλην αὐτὴν τὴν χαρὰν, ἣτις ἐμεγεθύνετο ὅσον ἐπλησίαζεν ἡ νύξ, διέκοπτε κατὰ διαλείμματα δυσόλωνος θρήνος, κακὸν μοιρολόγιον ἐν τριαύτῃ ὥρᾳ, ἐξερχόμενον ἀπὸ τίνος οἰκίσκου εἰς τὴν ἀνωφέρειαν ἐκεῖ ἐπάνω, καὶ ἐχύνετο ὡς ἑνδακρυ ρεῦμα ἀερῶδες. Αἱ γραῖαι, αἱ ὅποια ἐπέστρεφον εἰς τοὺς οἴκους μὲ τὰ γλυκά, κατεβίβαζαν τὰ μούτρα πρὸς τὸ ἄκουσμα τοῦ θρήνου καὶ ἔρριπτόν τινες ἐπάνω εἰς τὸ σανίδον τὴν μανδήλαν των, μὴ τύχῃ τάχα καὶ ὁ ἀέρας, μολυσμένος ἀπὸ τὸ μοιρολόγιον, κτυπῶν ἐπάνω, ἐγκολάφῃ τὸ πένθος του. Ἄλλαι δὲν ἐκύτταζον διόλου πρὸς τὰ ἐπάνω τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἀλλὰ, κύπτουσαι, ἐτάχυνον τὸ βῆμα, σκοντάπτουσαι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὡς ἂν σκύλλος κακὸς νὰ ἦτο ὁ θρήνος καὶ τὰς ἐδίωκε καὶ ὀρμητικῶς εἰσῆρχοντο εἰς τὴν οἰκίαν, κλείουσαι ὀπισθεν τὴν θύραν· τινὲς δὲ αὐθαδέστεραι, ἀφίνουσαι καὶ καμμίαν βλασφημίαν:

— Τώρα εὐρέθη καὶ αὐτὸς ν' ἀποθάνῃ;

Τούτο ἦτο τὸ ἐλαφρότερον παράπονον κατὰ τοῦ μελαγχολικοῦ τούτου μέρους τῆς φαιδρίας, ἄλλως, πανηγύρεως τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Πλὴν τὸν δαινότερον πειρασμὸν διήλθεν ἡ γειτονικὴ τῆς πενθούσης οἰκία, ἣτις, τελούσα ἐορτὴν προσφιλοῦς μέλους τῆς οἰκογενείας, Νικολάου ὀνομαζομένου, εἶχεν ἀντικρὺ τῆς τὸ πένθος κατάμαυρον καὶ σπαρακτικόν.

Ἄπὸ πρωΐας, ἡ κόρη προσπαθοῦσα ν' ἀσπρίσῃ τὰς κλίμακας καὶ τὴν αὐλὴν, ἐπαιδεύετο μὲ τὴ σκουῖπα ἔς τὸ χέρι, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ τελειώσῃ. Διότι μόλις ἐπλάτσάνιζε κανὲν σκαλοπάτι, νὰ καὶ ἠκούετο ὁ θρήνος καὶ ἐτρέπωνεν ἀμέσως ἡ κόρη τρομασμένη:

— Μὰ μοῦ κάνουν κακὸ αὐτὰ τὰ κλαύματα. Δὲν ἔμπορῶ νὰ τὰ ἀκούω, ἔλεγε, καὶ σχεδὸν ἐκλαιεν ἀπὸ τὴν ὀργὴν τῆς· διότι ἐνίοτε ἐσπόγγιζε τοὺς μαύρους ὀφθαλμοὺς τῆς μὲ τὴν λευκὴν πάνινον πετσέταν, δι' ἧς εἶχε περιτυλίξῃ τὴν κεφαλὴν τῆς, ἀφήσασα μόνον πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς μέρος ἀνοικτόν, διὰ νὰ μὴ κηλιδώσῃ τὴν ὠραίαν ξανθὴν κόμην τῆς, ἧς οἱ βόστριχοι ἀνεπαύοντο εἰς τὰ καλλισχημάτιστα νῶτα αὐτῆς.

Ἡ δὲ γραία μήτηρ τῆς, ἡ γρηᾶ τὸ Μορφάκι, μικρόσωμος, μικροκαμωμένη καὶ μικροπανδρευμένη, χίτρα πλέον, ἦτο «νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὸ κακό τῆς», ὡς ἔλεγε.

Κ' ἐπανελάμβανε:

— Ἀκοῦς τώρα νὰ βρεθῇ κι' αὐτὴ νὰ μοιρολογάῃ! Κακὸ καιρὸ νὰ ἔχῃ. Ἡ ἀφωρισμένη!

— Ὅχι, μητέρα μου! ἔλεγε συμπαθοῦσα πάλιν ἡ κόρη. Μήπως τὸ ἤθελε καὶ αὐτὴ;

— Ἔτσι αἶ; Νὰ μὴ μ' ἀφήσῃ νὰ γιορτάσω τοῦ παιδιοῦ μου τὴ γιορτὴ; Μοῦ ἔρχεται νὰ τὴ φάω!

Καὶ ἔφερνε γύρω εἰς τὴν αἴθουσαν, χωρὶς νὰ κάμνῃ τίποτε.

Τὸ μοιρολόγιον πρὸς καιρὸν εἶχε παύσει. Καὶ τότε, ἀναθαρρήσασα ἡ κόρη, εἶχε τελειώσῃ σχεδὸν τὰς βαθμίδας ὅλας τῆς κλίμακος. Ἐμνευεν ἡ αὐλὴ, τὴν ὁποίαν καὶ ἄρχισε νὰ ἀσπρίζῃ. Ἡ δὲ γρηᾶ τὸ Μορφάκι εἶχεν ἀναβῆ εἰς τινα ἔδραν καὶ προσεπάθει νὰ στερεώσῃ καθρέπτην τινα καὶ δι' ὀθωνῶν μεταξωτῶν ἐνθεν καὶ ἐνθεν τὸν περικοσμησῃ, ὅτε γοερώτατος ἀκούεται θρήνος. Ἐνόμιζεν, ὅτι αὐτὴ ἐδῶ ἡ οἰκία ἐθρήνει· καὶ ἰδοὺ ἡ κόρη μετὰ πατάγου ὀρμητικῶς ἀνερχομένη ὡς νὰ ἐδιώκετο καὶ καθὼς ἐκράται εἰς χεῖρας τὴν σκουῖπαν, συνεκρούεθη ἐκεῖ

— Μὰς ἐζάλισαν κι' αὐτοὶ μὲ τοὺς περιπάτους τους, ἤρχισαν νὰ λέγουν οἱ γείτονες. Νά, τὰ χάλασε τὰ ρούχά τῆς. Δὲν ἔχει ἄλλα. Δὲν πάει, λέω γῶ, νὰ δουλέψῃ ὁ κρεμανταλᾶς!

Θέλεις νὰ ἦτο φθόνος, θέλεις νὰ ἦτο τυχηρόν, τρεῖς μῆνας μετὰ τὸν γάμον διήλθεν ἐκ τῆς νήσου τὸ ὠραῖον ἐκ Γαλαξειδίου βρῖκιον ὁ «Ἀρχάγγελος». Ἐχρηιάζετο ἓνα ναύτην.

— Ὅσῳ καὶ νὰ καθήσω, εἶπεν ὁ Νικολάκης, πάλιν θὰ μπαρκάρω. Δὲν εἶνε ἄσχημα νὰ πάω μὲ τὸ Γαλαξειδιώτικο. Ἐχω καλὴ πάγα.

Ἄπεχαιρέτησε κλαίων τὴν κλαίουσαν Κυρατσούλαν καὶ ἀνεχώρησεν ὁ ναύτης εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν. Ἡ νεόνυμφος δὲν ἐφόρεσε πλέον τὰ νομφικὰ τῆς. Εἰργάζετο εἰς τὸν οἶκον πλησίον τῆς μητρὸς τῆς καὶ τὴν Κυριακὴν μετέβαινε τακτικῶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, φοροῦσα ἐνδυμασίαν τὴν συνηθιζομένην, ὅταν ἀπουσιάζῃ ὁ σύζυγος. Ἐξοικειώθη πλέον μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ ἀποχωρισμοῦ καὶ ἤρχισε νὰ μὴ κλαίῃ. Ἐτραγῶδει τῶρα ἡρέμα, ὥστε νὰ μὴ ἀκούεται εἰς τὴν ὁδόν, ἄσματα τῆς ξενητείας περιπαθῆ, ἐν οἷς ἀπεκαλεῖτο ὁ Νικολάκης «τὸ ξενητεμένο τῆς πουλί», τὸ ὁποῖον τὸ ἐφώναζεν «ὅπως ἡ κλωσσα φωνάζει τὰ μικρὰ πουλάκια νὰ ἔλθουν κοντά τῆς, ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ ζεστά τῆς φτερά». Ὅλων δὲ τῶν τρυφερῶν τῆς ἀσμάτων ἡ γλυκυτάτη ἐπωδὸς ἦτο:

«Σοῦ στέλνω χαιροτήματα

»μὲ τοῦ Βορειᾶ τὰ κύματα».

Καὶ ἐπερίμενε μὲ χαρὰν νὰ ἔλθῃ ὁ καλὸς τῆς.

Ἄλλ' ἦλθον μίαν ἡμέραν αἱ ἐφημερίδες ὅλαι τῶν Ἀθηνῶν, αἰτινες, ἀπὸ τοῦ «Νεολόγου» παραλαβοῦσαι, ἐκόμισαν τὴν θλιβερὰν εἶδησιν, ὅτι ὁ Νικολάκης τοῦ μπάρμπα Δημήτρη ἐπνίγη εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν. «Τὸν ἔφαγαν τὰ κύματα», ὅπως ἔλεγε τὸ μοιρολόγιον.

Εἶπον ὅλοι νὰ μὴ τὸ φανερώσουν. Ἄλλ' ἡ διδασκάλισσα τοῦ χωρίου, φλύαρος γεροντοκόρη, τὸ εἶπεν εἰς τὰ μικρὰ κοριτσάκια, ἀργολογοῦσα τὴν ἐπαύριον, καὶ τὸ δυστύχημα ἐφανερώθη μίαν ἐβδομάδα πρὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Ἡ δυστυχὴς Κυρατσούλα, ἀκούσασα πρῶτον τοὺς φιθυρισμοὺς— «βούλιαξαν καράβια», τῆς εἶπον κατ' ἀρχάς, ἔπειτα ἄλλος τις ἐπρόσθεσεν, «εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν»—ἤρχισε πάραυτα νὰ αἰσθάνηται θλίψιν μυστικὴν ὡς πόνον εἰς τὴν καρδίαν. Τέλος ὁμως τὸ ἔμαθε καθαρά.

*Επεσε λιπόθυμος. Ἡ γραία μήτηρ ἔβαλε φωνάς. "Ὅλοι ἔσπυσαν τότε νὰ συλλυπηθοῦν εἰς τὸ «μαῦρο δυστύχημα». "Ὅσαι πρότερον, φθονοῦσαι, τὴν ἐκακολόγουν, ἠοθάνθησαν ἤδη πρῶται τὴν λύπην. Βέβαια, ὁ φθόνος πάντοτε λυπεῖται πρῶτος εἰς τὰς δυστυχίας. Τὴν πρώτην ἡμέραν ἦτο ἄφωνος, ἄγρυπνος καὶ ἄγευστος. Τὰ ὄμματα τῆς, ἐκαίνα τὰ ὠραία, ξηρά. Ἡ γραία ἐφοβείτο περὶ τῆς υἱείας τῆς. «Τὸ ἄμοιρο» ἔλεγε. Καὶ ἐπανελάμβανε: «Θὰ τὸ χάσω!» Τὴν τρίτην ἡμέραν ἐφόρσε τὰ μαῦρα, καὶ ἔχουσα λυτὴν τὴν κόμην καὶ ἀποπάνω μίαν μαύρην μανδήλιαν, ἐμοιρολόγει χωρὶς νὰ φάγη, χωρὶς νὰ πῖν, γονατισμένη πρὸ τῶν καλῶν φορεμάτων τοῦ Νικολάκη, τὰ ὅποια ἔβγαλεν ἀπὸ τὸ σεντούκι καὶ ἤπλωσεν ἐμπρὸς τῆς — σπαραξικάρδιον θέαμα!

Ἄλλ' ὅταν ἐφθασεν ἡ παραμονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, οἱ Ἠρῆνοὶ τῆς ἦσαν ἀκράτητοι καὶ σχεδὸν ὅλον τὸ χωρίον παρεπονείτο διὰ τὸ θλιβαρὸν κτύπημα, τὸ ὁποῖον ἐγένετο κατὰ τῆς πανηγύρεως. Περισσότερον δ' ὅλων ἐφώναζεν ἡ γρηὰ τὸ Μορφάκι. Κατήντησε νὰ σταλῆ ἐπιτροπὴ εἰς τὸν κ. δήμαρχον, ὅστις πάλιν ἐν τῇ βίᾳ του παρήγγειλεν εἰς τὸν κλητῆρα νὰ ἐμποδίσῃ νὰ φωνάζῃ τόσο «ἐκείνη ἢ παλαβή».

Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ Ἠρῆνοὶ δὲν κατέπαυον, πάλιν ὁ δήμαρχος παρήγγειλε «τῆς παλαβῆς» νὰ ἴσυχάσῃ.

Ἀπαρηγόρητος, κλαίουσα, θλίψις! Κλείσθητι καλλίτερον εἰς τὰς βαθυτέρας τῆς καρδίας κρύπτας. Δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ διακόπτῃς τὴν χαρὰν τῶν ἄλλων.

* * *

Ἐβράδυνασεν. Ὁ ἥλιος, δύνων ὀπισθεν τοῦ πευκοφύτου ὄρους, ἐπέμπεν εἰς τὰς ἀνατολικὰς ἄκρας τῆς νήσου καὶ εἰς τὰ πρὸ τοῦ λιμένος νησίδια τὰς τελευταίας του ἀκτίνας, λαμβάνων μεθ' ἑαυτοῦ ὅλον τὸ εὐφρόσυνον τῆς ἡμέρας θάλπος καὶ ἀφίνων εἰς τὰ βουνὰ νὰ στέλλωσι τὸ δῆδ ἐκείνο τοῦ χειμῶνος ἀπόγειον.

Ὁ λιμὴν ἦτο ἀκίνητος ὡς λίμνη. Τρία-τέσσαρα καΐκια ἤρχοντο βιαστικὰ ν' ἀράξωσι χάριν τῆς ἑορτῆς. Αἱ λέμβοι τῶν ἀλιέων ἔσπευδον καὶ αὐταὶ νὰ προσορμισθῶσι καὶ ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν εἰ ποιμένες καὶ γεωργοὶ κατήρχοντο εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν. Καὶ μόνος ὁ πράκτωρ τῆς Ἀτμοπλοικῆς Ἐταιρίας ἀναιβοκατέβαινε ἀκόμη εἰς τὸ παράλιον, περιμένων τὸ ἀτμόπλοιο.

Ἐν τούτοις ἐνύκτωσε καὶ ἤρχισε νὰ σημαίνῃ ἡ ἀγρυπνία. Ὁ γλυ-

κὺς τοῦ κώδωνος ἦχος ἐλάλουσεν, ἐκελαηδοῦσεν, ἐνόμιζες, τὴν πανήγυριν.

Εἰς ὅποιανδήποτε νῆσον καὶ ἂν ἀποδιβασθῆς, θὰ ἀπαντήσῃς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου μικρὸν ἢ μέγαν με μάρμαρα ἢ με πλίνθους. Διότι ὁ Ἅγιος Νικόλαος εἶνε Παπποῦς τοῦ ναυτικοῦ μας, ἢ γλυκυτέρα τοῦ ναύτου παραμυθία. Εἰς τὴν ἀγρυπνίαν ἔπρεπεν ὅλοι νὰ παρευρεθῶσι με χαρὰν, διότι ηὐτύχησαν νὰ εὑρεθῶσιν εἰς τὴν ἑορτὴν του. Ὁ ναύτης καὶ ὅταν εὐδαίμων ἐπιστρέφῃ εἰς τὴν νῆσόν του, φέρει τὸ τάξιμόν του εἰς τὸν Ἅγιον, εὐχηθεῖς, ὅταν ἦτο εἰς τὸ πέλαγος, νὰ τύχῃ κατὰ τὴν ἑορτὴν εἰς τὴν πατρίδα του, ν' ἀγρυπνήσῃ ὅλην τὴν νύκτα. Καὶ ὅταν πάλιν ναυαγὸς εἰς μίαν σανίδα σωθῆ, ἢ εἰς ξηρὸν βράχον ἀπὸ τὰ δόντια τοῦ θανάτου γλυτώσῃ, πρῶτα-πρῶτα θὰ φέρῃ τὸ τάξιμόν του εἰς τὸν Ἅγιον, λαμπάδα μεγάλην ἢ ἀργυροῦν κανδύλιον, καὶ ὕστερον θὰ μεταβῆ εἰς τὴν οἰκίαν του νὰ χαιρετίσῃ τὴν μητέρα του ἢ τὴν σύζυγόν του. Ἄλλ' ἐνίοτε δὲν ἐπανέρχεται. Τὸ τάξιμόν του ἦτο βαρὺ.

Εἶχε τάξις ὅλην τὴν ζωὴν του. Νὰ γείνη καλόγηρος! Καὶ οὕτως ὁ εὐλαβὴς, διασώσας τὴν ζωὴν του ἀπὸ τὰ κύματα τῆς θαλάσσης, πηγαίνει νὰ τὴν κλείσῃ εἰς τοὺς ἀφῶνους τοῦ μοναστηρίου τοίχους.

Πάντες λοιπὸν, γεωργοὶ καὶ ναῦται, συνηθροίζοντο εἰς ἀγρυπνίαν, συνωστιζόμενοι ἐμπροσθεν τῆς εἰκόνης τοῦ Ἁγίου Νικολάου, παλαιᾶς βυζαντινῆς ἀγιογραφίας, ὀλίγον μαυρισμένης ἢ ὑπὸ τοῦ χρόνου, ἢ διότι ὁ ζωγράφος ἠθέλησε διὰ τοῦ σκιεροῦ χρώματος νὰ παραστήσῃ τὸ αὐστηρὸν πρόσωπον τοῦ Ἀρχιερέως. Καὶ ἤναπτον ὅλοι τὰς μεγάλας λαμπάδας οἱ ναῦται, τὰς ὁποίας εἶχον φέρει ἀπὸ τὸ ταξίδιον καὶ ἔλαμπαν ὅλη ἡ ἐκκλησία. Καὶ ἠκτινοβόλει τὸ πρᾶον τοῦ Ἁγίου πρόσωπον ἐκ χαρᾶς, νομίζεις, ὡς νὰ ηὐχαρισταίτο, ὅτε τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐβούλιζεν ὁ μικρὸς ναὸς ἐκ τῆς φαιδρᾶς τῶν ἀσμάτων φαλμυδίας, μετ' ἰδιαιτέρας ἀγάπης ἐπαναλαμβανούσης τὸ «Ἅγιε Νικόλαε» ἐν τοῖς ἐγκωμιαστικοῖς ὕμνοις. Καὶ ηὐχαριστοῦντο γύρω-γύρω οἱ ναῦται, ἀκούοντες τὰ ἄσμηκα καὶ προσδλέποντες ἀτενῶς τὴν εἰκόνα, κατάφορτον ἀπὸ τῶν ἀναθημάτων, ἐν οἷς διέπρεπον ἀργυρᾶ μικρὰ πλοίαρια, πλοίαρχων ἀφιερώματα. Κατὰ τὰς στιγμὰς ἐκείνας ἐνόμιζες, ὅτι ἡ εἰκὼν προσελάμβανε θαυμασίαν τινὰ κίνησιν καὶ ζωὴν αἰφνίδιον. Ἐνόμιζες, ὅτι ἐκινούντο οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Ἁγίου καὶ ηὐλόγει ἢ χεῖρ τοὺς προσφιλεῖς του ναυτίλους, καὶ ὅτι συχνὰ μετέβαλεν ὄψιν τὸ γηραιὸν του πρόσωπον. Ἄλλ' εἰς τῶν ἐκεῖ παρισταμένων, ἔχων εἰς τὸν νοῦν του τὴν

παροιμιώδη του Ἁγίου Νικολάου ἐλεημοσύνην καὶ τὴν πρὸς τοὺς πένητας συμπάθειαν, τὸν ἔβλεπε πρᾶον καὶ μειδιῶντα, ὡς ὅτε ἔσωζε κρυφὰ τὰς τρεῖς ἐκεῖνας θυγατέρας ἀπὸ τοῦ ἠθικοῦ θανάτου, παρέχων τὰ μέσα τῆς ὑπανδρείας, καὶ ἔτεινε καὶ αὐτὸς τὴν χεῖρα, νομίζων, ὅτι ὁ Ἅγιος φλωρία ἐμοίραζε τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

Ἄλλος πάλιν, ἔχων εἰς τὸν νοῦν του, ὅτι ποτε ὁ Ἐπίσκοπος τῶν Μυρέων, ἄγριος καὶ ἀπειλητικός, ἐμφανισθεὶς, ἐκράτησε τοῦ δημίου τὴν χεῖρα, ἔτοιμον νὰ θανατώσῃ τρεῖς ἄνδρας ἀθώους, συκοφαντηθέντας, τὸν ἔβλεπεν εἰς τὴν εἰκόνα ἄγριον καὶ ἀπειλητικὸν μὲ πύρινα βλέμματα. Ὁ δὲ ναύτης, διαλογιζόμενος τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔσωσε τὸ κλυδωνιζόμενον σκάφος, ἔτοιμον νὰ καταποντισθῇ, ἐφαντάζετο τὸν Ἅγιον ἰστάμενον ἀτρόμητον ἐν τῇ πρύμνῃ καὶ βαστάζοντα κρατικῶς τὸ πηδάλιον, ἐνῶ ἡ εἰκὼν παρίστα τοῦτον καθήμενον ἐπὶ θρόνου καὶ εὐλογοῦντα. Ἐκεῖνος δὲ πάλιν ὁ ἐνθυμούμενος τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἅγιος, βυθισθεὶς ἐν τῷ πόντῳ, ἔσωσεν ἡμίπνικτον τὸν ἀπὸ τοῦ πλοίου πεσόντα ναύτην, ἐνόμιζεν, ὅτι ἔβλεπε διάβροχον τὸν Ἱεράρχην καὶ ὅτι ἀπὸ τὸ κοντὸν λευκὸν του γένειον ἔσταζεν ἀκόμη θάλασσα.

Τόσην ζωὴν παράδοξον ἀπέκτα ἡ βυζαντινὴ εἰκὼν ὑπὸ τὰ πολλὰ ἐκεῖνα φῶτα καὶ τὴν φαιδρὰν ψαλμωδίαν.

* *

Εἰς δὲ τὴν ἄκρην τοῦ ναοῦ, πρὸς τὴν θύραν συνειλεγμένα ἱκανὰ γραῖδια τοῦ χωρίου, ἐλθόντα εἰς τὴν ἐκκλησίαν νὰ τελειώσουν ἀτελείωτες κουβέντες καὶ μερικὰ ν' ἀκούσουν τὴν θαυμαστὴν διήγησιν «τῆς γρηᾶς μὲ τὸ λαδικό», ἰδόντα πρὸ μικροῦ εἰσελθοῦσαν τὴν γραίαν μητέρα τῆς θρηνοῦσης Κυρατσούλας, κομίσασαν τὸ μικρὸν εἰκόνημα τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ πεντάλεπτον κηρίον, δυσηραστήθησαν καὶ μὲ αὐτὸ καὶ ἤρχισαν νὰ κακολογοῦν πάλιν.

— Τώρα, πέθανε, κυρά μου! ἔλεγον.

Τῷ ὄντι ἡ Κυρατσούλα ἀκούουσα τῆς ἀγρυπνίας τοῦς κώιδνας, ἔπαυσε χωρὶς νὰ θέλῃ τὸν θρήνον καὶ «πήγαινε μάννα, τὸ εἰκόνημα ἔς τὴν ἐκκλησίαν», εἶπεν. Εἶνε ἁμαρτία νὰ μὴ τὸ πᾶμε.

Ἡ γραία μήτηρ τῆς μετὰ δυσαρρεσκείας ὑπήκουσε [καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν ναόν, ἀσυναρτήτους ψιθυρίζουσα λέξεις.

Εἰς τὴν ἐκκλησίαν
ἀμέσως.

Τότε ἠκούσθησαν καὶ
καὶ μετ' ὀλίγον ἐκεῖ εἰς τὴν
γραιῶν πρῶτον, διεδόθη ἡ φήμη

— Ποιός; Ποιός; ἐπανελάμην.

— Νά, ἦλθεν, ἔλεγον αἱ γραῖαι,
τὴν ἐρωτήσουν, εἶπεν ἀπὸ τὴν βίαν τῆς.

Καὶ ἤκουες ἀκόμη:

— Ὁ πνιγμένος!

— Ἦλθεν ὁ πνιγμένος!

Πρῶτη ἐξῆλθε πτερωτὴ ἡ γρηᾶ τὸ
δῆματα τοῦ υἱοῦ τῆς, δυσκολοπεριπατοῦσα.

ἀκόμη: «Ἦλθεν ὁ Νικολάκης», φέρουσα χαρμῶσυν
κόρη τῆς, ὅτι θὰ ἐώραζε πλέον τὸ ἄνομα τοῦ υἱοῦ τῆς.

* *

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀνέβαινε τὴν κλίμακα τοῦ πενθοῦντος οἰκίσκου νεαρὸς ναύτης μὲ μεγάλα ρωσικὰ ὑποδήματα, μὲ ἀμπαδίτικα φορέματα χονδρὰ καὶ ἓνα μουσαμὰ ἀπ' ἔξω ὡς ἐπανωφόριον καὶ μίαν προβιὰν εἰς τὴν κεφαλὴν. Κόσμος πολὺς ἔτρεχε κατόπιν του. Ἡ ἐκκλησία ἐκενώθη σχεδόν.

Ἦτο ὁ Νικολάκης.

Ἡ ὡραία Κυρατσούλα εἰς τὴν αἰφνιδίαν θέαν του ἔμεινεν ἄφωνος. Ἐλιποθύμησεν. Ἀλλ' ὁ Νικολάκης, ὅστις ἀπὸ τῆς παραλίας ἀκόμη ἐπληροφορήθη τὰ διατρέχοντα, ἔδειξε μεγάλην ἀπάθειαν καὶ ἐφρόντισε πρῶτον νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὰς αἰσθήσεις τῆς τὴν σύζυγόν του, ἵνα εἰς ἔπεσεν ἀναίσθητος εἰς τὰ καλά φορέματα τοῦ συζύγου τῆς, πρὸ τῶν ὁποίων, ὡς πρὸ ἀπεικονίσματος, ἐθρήνηι τόσας ἡμέρας, ὡς εἶπομεν. Καὶ ἀφοῦ ἐκείνη συνῆλθε, τὴν ἐκύτταξε συμπαθῶς μὲ τὴν κατάμαυρον μανδύλαν, μὲ τὰ ὡραῖα ξέπλεγα μαλλιά καὶ μὲ τοὺς βουρκαμένους ἐκ τῶν δακρύων ὀφθαλμοὺς καὶ φρικίαςιν αἰσθανθεὶς, ἔπεσεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς, θρηνῶν καὶ αὐτὸς. Ἡ σκηνὴ ἦτο δραματικὴ.

Ποῦ ἦτο ἔπειτα κρυμμένη τόση χαρά; Ὅλοι οἱ συνελθόντες ἐγένων βροντωδῶς, ἀλλ' ἡ Κυρατσούλα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐξωκειοῦτο μὲ τὴν εὐφρόσυνον πραγματικότητά.

τοὺς συναχθέντα
τοῦ συμβάντος.

Ἄπο τὴν πρύμνη δὲ
ἀρπάζει μαζί με τὸ
ντή. Ἐγὼ ἐπρόφθασα νὰ εἶπω
μακρὰ ἔς τὸ πέλαγος, κρατῶν
σὲ βράχο. Ἐχάθησαν. Ἐμείνα σὲ
καὶ μιὰ μέρα, καὶ τότε ἕνα βαπόρι, ποῦ
ἦρε καὶ μ' ἔδραλεν ἐκεῖ. Εἶχαν δίκαιον
ἐπιγῆκα. Τὸ πῶς ἐγλύτωσα εἶνε θαῦμα.
ἐνδὲ στόματος ἔκραξαν ὅλοι οἱ συνηγ-
παισθήτως τὰς κεφαλὰς των καὶ σταυ-
γαρὰ εἰς τὴν ἀγρυπνίαν, ἐνῶ ὁ ἀπέναντι
το Μορράκι ἐλπιποκοποῦσεν ἀπὸ τὰ φῶτα.

— 10 μ. —
ἀδελφοὶ θύματα τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ποῦ νάχου
προσέθετε τὴν ἐπιτίμιον ὁ γέρον τοῦ χωρίου ἱερεὺς, εἶ-
αδρότερον ἀπαντηρήσθη ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου
ἐν τῇ νήσῳ Σ. ἀπὸ τὸ ἔτος αὐτὸ. Τοῦτο τὸ ἔλεγε καὶ τὸ ξανάλεγεν ἡ
γρηὰ τὸ Μορράκι, ἡ ὁποία πρώτην φοράν ἐπὶ τῆς ζωῆς της εἶχε μείνει
εἰς τὴν ἀγρυπνίαν ἕως τὸ πρῶτον.

ΤΕΛΟΣ

Αἱ ἑκδόσεις μας θὰ φέρουν τὴν ἱστορίαν ταυτην.

Τιμᾶται παράδων 10.